

مایکل کرو و جین ریدلی

زوج درمانی کاربردی

با رویکرد سیستمی - رفتاری

ترجمه: دکتر اشرف سادات موسوی

روانشناس خانواده و عضو پژوهشکده زنان، دانشگاه الزهراء (س)

Crowe, Michael

کرو، مایکل

زوج‌درمانی کاربردی با رویکرد سیستمی - رفتاری / مایکل کرو و جین ریدلی؛ ترجمه اشرف سادات موسوی. - تهران: مهر کاویان، ۱۳۸۴. شش، ۴۵۴ ص.

ISBN : 964-95084-9-x

Therapy with couples: a behavioural - systems approach to couple relationship and sexual problems, 2nd ed, c2000 . عنوان اصلی:

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیپا.

۱. ژناشویی - روان‌درمانی. ۲. امور جنسی درمانی. الف. ریدلی، جین، Ridley, Jane. ب. موسوی، اشرف سادات، ۱۳۴۰، مترجم. ج. عنوان.

۶۱۶/۸۹۱۵۶۲

RC ۴۸۸/۵/ ۹ ز ۴ ک

۱۳۸۴

م ۸۴-۱۱۷۸۰

کتابخانه ملی ایران

زوج‌درمانی کاربردی با رویکرد سیستمی - رفتاری

نویسنده: مایکل کرو و جین ریدلی

ترجمه: دکتر اشرف سادات موسوی

مهر کاویان :	* ناشر
کتایون بهشتی :	* حروفچینی و آماده‌سازی
عباس شیرازی :	* طرح روی جلد
اول - زمستان ۸۴ :	* نوبت چاپ
۲۰۰۰ نسخه :	* شمارگان
۴۰۰۰ تومان :	* قیمت
۰۹۱۲۳۸۷۱۷۶۸ - ۸۸۷۰۱۱۷۹ :	* تلفن مرکز پخش

شابک: ۹۶۴-۹۵۰۸۴-۹-x ISBN: 964-95084-9-x

© کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست

۱	دیباچه
۳	مقدمه نویسندگان
۵	فصل اول: مراجع کیست و به چه دلیل به درمان رومی آورد؟
۱-۱	مقدمه ۱-۲ تغییرات جهانی در روابط زوج ۱-۳ چه عواملی بر ثبات رابطه پایدار مؤثرند؟ ۱-۴ عشق
	دلیل ازدواج ۱-۵ پدیدآیی رابطه در بزرگسالان ۱-۶ جنسیت و تغییر نقش‌های زنان و مردان ۱-۷ بعد
	زمان، چرخه زندگی و رویدادهای زندگی ۱-۸ موفقیت ازدواج و رابطه پایدار ۱-۹ چه کسی برای درمان
	مراجعه می‌کند؟ ۱-۱۰ کلینیک زوج‌درمانی بیمارستان مازنی ۱-۱۱ نتیجه‌گیری
۳۳	فصل دوم: مشکلات رابطه و اهداف درمان:
۲-۱	مقدمه ۲-۲ پایه‌های نظری مهم پیرامون در ازدواج و اهداف درمانی ۲-۳ برخی از مشکلاتی که
	توسط زوج مطرح می‌شود ۲-۴ اهداف درمان در رویکرد سیستمی - رفتاری
۶۳	فصل سوم: استراتژی کلی به درمان
۳-۱	مقدمه ۳-۲ کاربردهای زوج‌درمانی ۳-۳ ترکیب زوج‌درمانی سیستمی - رفتاری با درمان‌های دیگر
	۳-۴ سلسله‌مراتب سطوح جایگزین مداخله (آ. ال. آی) ۳-۵ خلاصه
۸۵	فصل چهارم: فرآیند و ساختار درمان
۴-۱	مقدمه ۴-۲ فرآیند درگیر شدن در درمان ۴-۳ آمادگی برای مصاحبه اولیه ۴-۴ تکالیف برای
	اولین مصاحبه و برای درمان کلی ۴-۵ مشکلات و تله‌ها ۴-۶ فرآیند درمان: تکنیک‌های کلی مورد استفاده
	۴-۷ به تنهایی کارکردن ۴-۸ پایان درمان ۴-۹ خلاصه
۱۲۷	فصل پنجم: گفتگوی متقابل
۵-۱	مقدمه ۵-۲ مراحل اول- درخواست‌ها را ساده کنید ۵-۳ استفاده از گفتگوی متقابل در چارچوب
	رویکرد سیستمی - رفتاری ۵-۴ گام اول گفتگوی متقابل: ساده کردن درخواست‌ها ۵-۵ گام دوم: شکایت
	به خواسته‌ها تبدیل می‌شوند ۵-۶ گام سوم: با زوج بر روی تکالیف کار کنید ۵-۷ گام چهارم: نظارت بر
	تکالیف ۵-۸ فرآیند اساسی کار ۵-۹ حمایت از تمرین‌های تعاملی ۵-۱۰ یادداشت‌هایی برای درمانگر
	۵-۱۱ ارزیابی ۵-۱۲ انتخاب استراتژی جایگزین

۱۴۳

فصل ششم: آموزش ارتباط

۶-۱ مقدمه ۶-۲ کاربرد آموزش ارتباط در چارچوب رویکرد سیستمی - رفتاری ۳-۶ چه مهارت‌های ارتباطی می‌تواند رابطه خوب بین زن و شوهر را تسهیل کند؟ ۴-۶ راهنمایی برای درمانگرانی که می‌خواهند ارتباط خوب را تشویق کنند ۵-۶ تبادل پیام‌های هیجانی بین زن و شوهر را تشویق کنید ۶-۶ در صورت دشواری آموزش ارتباط مداخله‌های دیگر را انتخاب کنید.

۱۷۳

فصل هفتم: تفکر سیستمی

۷-۱ مقدمه ۷-۲ چه زمانی بایستی رویکرد سیستمی را انتخاب کرد. ۳-۷ مفاهیمی که زیربنای تفکر سیستمی را شکل می‌دهد. ۴-۷ حیطه‌های نامطمئن در رویکرد سیستمی ۵-۷ چرا بایستی از رویکرد سیستمی در درمان زوج‌ها استفاده کنیم؟

۱۹۷

فصل هشتم: مداخلات ساختاری در جلسه

۸-۱ مقدمه ۸-۲ بحث بر سر موضوعات جزئی را تشویق کنید ۳-۸ مداخلات درمانگر در نمونه فوق ۴-۸ بحث درباره موضوعات کوچک را تشویق کنید ۵-۸ زمانی که درمانگر بحث بر روی موضوعات جزئی را تشویق می‌کند با چه مشکلاتی روبه‌رو می‌شود ۶-۸ مداخله‌های ساختاری و زمان به کار بردن آنها ۷-۸ خلاصه مداخله‌های ساختاری و زمان به کار بردن آن

۲۲۳

فصل نهم: رویکرد سیستمی: پیام‌ها، فرمول‌بندی، تکالیف و جداول زمان‌بندی

۹-۱ مقدمه ۹-۲ پیام ۳-۹ تکالیف ۴-۹ جداول زمان‌بندی ۵-۹ پیام‌ها بایستی ساده باشند ۶-۹ بحث‌های خشن درباره فرزندان ۷-۹ افسردگی در ازدواج‌های قدیمی یا دوره آشیانه خالی ۸-۹ استفاده از پیام، فرمول‌بندی، تکالیف و جدول زمان‌بندی جایگزین ۹-۹ جداول زمان‌بندی برای فعالیت‌های مشترک ۱۰-۹ جداول زمان‌بندی برای بحث، و طرح آن در جلسه درمان ۱۱-۹ خلاصه پیام، جداول زمان‌بندی و تکالیف ۱۲-۹ تناقض و موارد استفاده ۱۳-۹ تناقض و پیام دوباره - تیم به‌عنوان ابزار درمان ۱۴-۹ نگرش درمانگر هنگامی که از تناقض استفاده می‌کند ۱۵-۴ تأثیر تناقض بر زوج ۱۶-۹ چرا تناقض کارساز است؟ ۱۷-۹ محدودیت‌های پیام تناقضی ۱۸-۹ پیام دوباره تیم ۱۹-۹ اشاره به درمان‌های جایگزین - فراتر از تناقض

۲۷۵

فصل دهم: زوج‌درمانی حسادت، افسردگی، خشونت خانگی و مشکلات ویژه دیگر

۱۰-۱ مقدمه ۲-۱۰ هنگامی که یکی از دو طرف به شدت حسود است ۳-۱۰ نمونه‌هایی از زوج‌هایی که یکی از آنان حسود است ۴-۱۰ نمونه‌ای که در مورد آن ابتدا تناقض و سپس جدول زمان‌بندی به کار رفت ۵-۱۰ نمونه‌ای که در آن از جدول زمان‌بندی و از جابه‌جایی نقش استفاده شد و هنگامی که این تدابیر

شکست خورد روش تناقض به کار رفت ۱۰-۶ خلاصه مداخله‌ها برای حوادث غیرمنطقی در یک زوج با توجه به رویکرد سیستمی- رفتاری ۱۰-۷ کار تعاملی با زوجی که یکی از آنان افسرده است ۱۰-۸ نمونه‌های کار با زوجینی که یکی از آنان افسرده است ۱۰-۹ دو نمونه دیگر ۱۰-۱۰ خشونت خانگی ۱۰-۱۱ انتخاب استراتژی از رویکرد سیستمی- رفتاری برای دیگر مشکلات ویژه زوج ۱۰-۱۲ درمان زوجی که در مورد فرزندان آنها سوءاستفاده جنسی (جسمی) رخ داده است ۱۰-۱۳ مثلث‌سازی ۱۰-۱۴ موضوعاتی که رابطه‌های قدیمی با آن روبه‌رو هستند ۱۰-۱۵ زوج دارای مشکلات الکل یا سوءاستفاده دارویی (مواد مخدر) ۱۰-۱۶ نتیجه

فصل یازدهم: روابط جنسی: اختلال در میل، برانگیختگی و ارگاسم ۳۴۳
 ۱۱-۱ مقدمه ۱۱-۲ تمایز بین مشکلات میل، برانگیختگی و ارگاسم ۱۱-۳ مسائل میل یا علاقه جنسی ۱۱-۴ عواملی که به عدم علاقه در رابطه می‌انجامد و کنترل آنها ۱۱-۵ مسائل مربوط به عملکرد جنسی (برانگیختگی یا ارگاسم) ۱۱-۶ ارزیابی درمان سوءعملکرد جنسی ۱۱-۷ جمع‌بندی ۱۱-۸ خلاصه درمان مسائل رابطه جنسی

فصل دوازدهم: زوج‌درمانی با زن و شوهرهای نامتعارف و افراد در فرآیند طلاق ۴۰۷
 ۱۲-۱ مقدمه ۱۲-۲ موضوعات خانوادگی و زناشویی مطرح برای زوج غیرمتعارف ۱۲-۳ کنارآمدن با گردهمایی خانواده‌های نامتعارف ۱۲-۴ کنارآمدن با پیچیدگی‌های مالی ۱۲-۵ زوج‌های جداشده یا طلاق گرفته ۱۲-۶ نتیجه

۴۲۵	منابع
۴۳۹	واژه‌نامه انگلیسی به فارسی
۴۴۷	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی

دیباچه

در سال ۱۹۹۴، در دوره فوق لیسانس خانواده‌درمانی انستیتو روان‌پزشکی لندن، دکتر کرو^۱ عضو تیم آموزش و مسئول دوره زوج‌درمانی بود. دکتر کرو مردی ق‌دبلند، آراسته، بسیار آرام و متواضع بود. همه او را به نام کوچک، مایکل صدا می‌زدند. مایکل علاقه وافری داشت تا دانشجویان فعالانه در بحث‌ها مشارکت و اظهارنظر کنند و طرح‌های درمانی ارائه دهند. او با هر روش ممکن به این فرآیند کمک می‌کرد. این دوره پر از آموزه‌ها و تجربه‌هایی بود که همواره، در کار آموزشی و بالینی به من یاری رسانده است.

سال ۲۰۰۱، زمانی که در هفتمین کنگره اروپایی روان‌شناسی، در لندن شرکت کردم، ویرایش دوم کتاب جدید او (Therapy with couples) را دیدم و بی‌درنگ خریدم. مطالعه این کتاب این احساس را در من به وجود آورد که ترجمه آن می‌تواند تا حدی دانش کاربردی در زمینه زوج‌درمانی توسط تیم دکتر کرو در بیمارستان مادلزلی لندن را در اختیار علاقه‌مندان قرار دهد. شیوه بسط و شرح مطالب از طریق ارائه مثال‌های واقعی از مراجعان، فهم و درک تئوریک را آسان‌تر ساخته است. ارائه این مثال‌ها در جای جای کتاب حاضر، جنبه کاربردی آن را بسیار غنی ساخته است. هر چند بایستی اذعان کرد که مطالب این کتاب نمی‌تواند جای تجربه عملی و کار مستقیم با مراجع تحت نظارت یک درمانگر توانا را بگیرد، اما تا حد زیادی می‌تواند رویکرد نظری و روش‌های درمانی سیستمی - رفتاری دکتر کرو و همکاران او را در اختیار علاقه‌مندان بگذارد.

به‌عنوان یک اصل فراگیر، بایستی تأکید کرد که متون ترجمه شده را نمی‌توان بدون در نظر گرفتن ملاحظات فرهنگی، در کار بالینی به کار گرفت. شایسته است درمانگران محترم، فرهنگ مراجع خود را در کاربرد روش‌ها، پیام‌ها و تکالیف مد نظر قرار دهند. به‌نظر می‌رسد نیاز به توضیح ندارد که برخی از تمهیدهای درمانی پیشنهاد شده در این کتاب را نمی‌توان در بافت فرهنگی ایران به کار برد.

فصل یازدهم این کتاب پیرامون مسائل جنسی زوج و روش‌های درمانی برای حل آنها است. به نظر می‌رسد در متون فارسی، شاید تا کنون کار جدی و مفصل زیادی در این زمینه انجام نشده باشد که بخشی از دلایل آن احتمالاً به پدیده "تابوی فرهنگی" بر می‌گردد. به هر حال تابوها گاه به‌عنوان مانع و عامل بازدارندگی عمل می‌کنند، حتی در مورد افراد تحصیل کرده و متخصص!

^۱.Crowe

امیدوارم ترجمه این کتاب نفیس بر علم و دانش روان‌شناسان، مشاوران و روان‌پزشکان در زمینه زوج‌درمانی و کاربرد آن، بیافزاید.

دکتر اشرف سادات موسوی
روان‌شناس خانواده. و عضو هیئت علمی
دانشگاه الزهرا (س)

www.ketab.ir

مقدمه نویسندگان

از زمان چاپ اول کتاب زوج‌درمانی در ۱۹۹۰ تغییرات بسیاری رخ داده است؛ نوع ازدواج دستخوش تغییر شده است. هم‌چنین تعداد بیشتری از کودکان تنها توسط یکی از والدین بزرگ می‌شوند، تعداد خانواده‌های مختلط نسبت به خانواده هسته‌ای یا بیولوژیک (جسمی) کودکان افزایش یافته است. آمارگران در کشورهای انگلیس، اروپای غربی، و آمریکا نشان داده‌اند که میزان طلاق بیشتر شده است. به این دلایل، فصل ۱ مجدداً بازنویسی شد و اطلاعات درباره تغییرات اجتماعی مورد بازنگری قرار گرفت. هم‌چنین یک فصل جدید (فصل ۱۲) درباره مشکلات ویژه این نوع رابطه اضافه گردید؛ به‌ویژه مشکلات مربوط به فرزندان، و مشکلات پیرامون موقعیت‌هایی مانند مراسم عروسی، کریسمس یا مهمانی‌های خانوادگی.

خشونت خانوادگی یکی از شکل‌های روزافزون در رابطه زن و شوهر است، گرچه روشن نیست که این شکل خشونت افزایش یافته است یا این‌که آگاهی ما از موارد آن بیشتر شده است. ما بخشی را به آن اختصاص داده و پیشنهاداتی را ارائه کرده‌ایم (بخش ۱۰-۱۰)، هرچند راهنمای مفصلی برای درمان نیست، و فقط می‌تواند به درمانگر ایده‌هایی را برای کمک ارائه کند.

ما اعتقاد داریم که بایستی تا حد امکان درمان مشکلات جنسی را با کار رابطه‌ای ترکیب نمود. در فصل ۱۱ ما دو بخش (۷-۴-۱۱ و ۸-۴-۱۱) را اضافه کرده‌ایم که متمرکز بر مشکلات رابطه‌ای مؤثر بر مشکلات جنسی است: مشاجرات جزئی، و روش‌های جدول‌بندی جنسی. البته این دو بخش جدید نیستند، و قبلاً در بخش‌های ۴-۸ و ۱۰-۱۰ مطرح شده بودند. به هر حال، ما فکر می‌کنیم طرح این موضوع در فصل ۱۱ بسیار مناسب‌تر است و یکپارچگی بیشتری بین مشکلات رابطه‌ای و جنسی را به وجود می‌آورد. هم‌چنین در این فصل درمان دارویی ناکارآمدی در مردان در سطح بسیار ساده بیان شده است، زیرا ما فکر می‌کنیم آگاهی از این اطلاعات به درمانگر کمک می‌کند تا درباره ارجاع مراجع تصمیم بگیرد.

بخش‌های دیگر کتاب با جزئیات اندکی تغییر کرده است. امیدواریم با نگاه کلی به ده سال گذشته این کتاب در چاپ دوم خود نیز با روشی قابل قبول بتواند راهنمای عملی برای زوج درمانی باشد.

مایکل کرو و جین ریدلی^۱

^۱. Ridley